

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ гр. ПЛОВДИВ	
Вх. № <i>1079</i>	Дело № <i>07</i>
Получено на <i>28.05</i> 20 <i>18</i> г.	

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор" по: област на висше образование **6 Аграрни науки и ветеринарна медицина**, професионално направление **6.1 Растениевъдство**, научната специалност **Лозарство**

Автор на дисертационния труд: Душко Драги Неделковски - докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Лозарство“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: Влияние на надморската височина и агротехниката върху фенолния и ароматния профил на винения сорт Вранец

Рецензент: доцент д-р Христо Спасов Спасов, Университет по хранителни технологии, научна област 5. Технически науки, професионално направление 5.12. Хранителни технологии.

определен за член на научното жури със заповед № **РД-16-464/09.05.2018** г. от Ректора на АУ.

Магистър Душко Драги Неделковски провежда докторантура на самостоятелна подготовка в АУ - Пловдив, катедра „Лозарство“ в периода 2012 – 2016 година, като разработва дисертационен труд на тема „Влияние на надморската височина и агротехниката върху фенолния и ароматния профил на винения сорт Вранец“ за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по научна област 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство, научната специалност Лозарство.

Представеният ми за становище дисертационен труд е написан на 216 стандартни машинописни страници, съдържа 64 таблици и 19 фигури, цитирани са 254 литературни източника, от които 61 на кирилица и 193 на латиница.

1. Актуалност на проблема.

Тематиката на дисертационния труд, проведените изследвания и получените резултати третират проблеми, свързани с агробиологична и технологична характеристика на най-значимия за Р Македония червен винен сорт грозде – Вранец. Възможностите за отглеждане на Вранец в различни райони на Македония от една страна и липсата на достатъчно изследвания за влиянието на надморската височина и някои агротехники върху характеристиките на полученото грозде и вино от друга, подчертават актуалността на изследваната тематика както в научен, така и практически смисъл. Тя дава отговори на възникнали в практиката въпроси и позволява по-ефективно да се отглежда и винифицира грозде от сорта Вранец.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Поставената цел и набелязаните изследователски задачи са точно и ясно формулирани, следват определен логичен ход на експеримента и водят до получаване на крайните резултати. Схемите на експериментите са съставени методически правилно, представени са разбираемо и изчерпателно, сложни са и включват голям обем експерименти, използваните методи, апаратура, материали са адекватни на решаваната проблематика.

3. Степен на познаване на състоянието на проблема и на литературния материал.

Литературния обзор в дисертацията е добре структуриран, показва добрата осведоменост на дисертанта в изследваната област и логично дава основание за направените изводи от него. Определена част от литературните източници са от по-стари периоди, но това касае по-фундаментални въпроси, чиято актуалност и адекватност в годините не е намаляла. Останалите източници са след 2000 година, повечето са на латиница. Структурата на обзора показва, че магистър Неделковски е добре запознат с агробиологичните характеристики на лозовото растение, с химичния състав на гроздето и виното от него като групи и разновидности.

4. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Получените резултати са представени разбираемо, визуализацията е добра. Големият брой таблици и тяхната сложна структура създава усещане за еднообразие и затруднява възприемането на резултатите, а там, където има снимков материал и графики, възприемането на информацията е улеснено. Дискусията на получените резултати е прецизна и аргументирана. Направените междинни и крайни изводи се основават само на получените от дисертанта резултати, формулирани са малко обемисто и особено крайните биха могли да се обобщят.

4. Обсъждане на резултатите.

Обсъждането и анализът на получените резултати по отделните изследователски задачи е направено коректно, като изводите следват от резултатите. Ползуван е математически апарат, даващ възможност да се определи статистическата значимост на резултатите, на намерените разлики. Направена е професионална органолептична оценка на опитни вина, като резултатите са представени с отлична визуализация.

5. Приноси на дисертационния труд.

На базата на резултатите от дисертационния труд на Душко Неделковски са представени 17 извода и 13 приноса. Изводите произтичат пряко от резултатите, доста са разширени и могат да се обобщят, без да загубят значимост. Приемам посочените приноси и ги отнасям към научно-приложните, водещи до ново знание за сорта Вранец (приноси 1, 2, 5, 8, 11 и 12) и увеличаване на знанията (останалите приноси) в същата област. Високо оценявам получените данни за влиянието на надморската височина и

особено агротехниката **прореждане на гроздовете**, като възможност за по-ефективно винифициране на сорта Вранец и получаване на качествени вина с потенциал за стареене. С голяма значимост за получените резултати за концентрации на общи фенолни съединения, антоциани, ароматични съединения в различните опитни варианти. Дисертацията дава **голям обем научна фактология**, която може да служи за основа на други проучвания, с оглед оптимизиране на добива на грозде и вино от сорта Вранец в Р Македония.

7. Публикувани статии и цитирания.

По дисертацията са представени четири публикации - две в научно списание в България на кирилица и две на латиница – в списание в Р България и Р Сърбия. Те отразяват коректно резултати от експерименталната дейност на дисертанта и в количествено и качествено отношение удовлетворяват изисквания на ЗРАСРБ и Правилниците за неговото приложение

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

Убеден съм, че с разработването на представения дисертационен труд, магистър Неделковски е получил комплексни знания и умения в областта на лозарството. Той е придобил умения за самостоятелно планиране и реализация на научна експериментална дейност, за представяне и интерпретиране на получени резултати, усвоил е редица методики за анализ.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Душко Драги Неделковски образователната и научна степен **“доктор”** в научна област 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство, научната специалност Лозарство

Дата: 25.05.2018 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:
(доц. д-р Христо Спасов)